

حضرت محمد علیه السلام دینی : اسلام

۱۰

شومقدمه دن سوکره بالاده کوسترلان اعتقادی ، عملی و اخلاقی اقسام نبشیدن هرگزینک اصول اساسیه لرینه و بونلرک احتوا ایندکاری دساتیر علمیه به دائر تصنیف لرینی بر آژ تعقیب ایدلم .

اصول اعتقاد :

اعتقاد ، اینانقی روح انسانیک مزاج فطری و اولیسندن اولدینی حالده بوباید تجربه نیک کوستر دیک بعضی نیکلر ، محیطک ، حادثاتک حصوله کتیردیک تربیه فطرت انسانیه تیغیر و افساد ایدرک بومزاجی تحویل ایدر بیلدیکندن بعضی انسانلری قابلیت ایماندن چیقاروب حقوقه ، حقه ، حقیقه قارشو محنت ، متعصب ، مبغض و بالکمز منفعت آیه به ، تقلیده ، اتباع هوایه منمک برحاله کتیردیک کبی بعضی لرینه مذذب ، منافق ، دائم شهبه کار ، متردد ، غیر مطمئن و مضطرب بر روحه القا ایلرکه بو نقطه دن انسانلر اوچه منقسمدر : اهل ایمان ، اهل کفر ، اهل نفاق . قرآن عظیم الشان سورۀ طه نیک ابتداسنده بوصف و ثابته تصویردن صکره اهل ایمانی ارشاده ایتدار ایتشدر . ایشه اسلام فطرت اصلیه انسانیه تیغیر و افساد ایمکسزین دائما ایمانی حقه مصروف قبله حق و عینی زمانده باطلدن اجتناب ایندیره جک بر تربیه روحیه بخش ایدن قانون حقدیر .

بوصورتله دینر اعتقاد خصوصنده اولو بر طریق ، ثانیاً بر مطلوب ارائه ایدر .

طریق . — بو طریق طریق انبیادر که خاتم الانبیاء حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم افندیز بونی تأیید ، ایضاح ، تنویر و اولباید کنیدیسنه موهوب اولان عطایای الهیه نیک حقیقی بالتجربه اثبات بیورمشدر . بناء علیه اسلام حضرت محمد صلی الله علیه وسلم افندیزک و بو واسطه ایلر اسلاف عظامتک ارشاد و تعلیم بو یوردینی اسباب و وسائل تعقیماً معتقدات مطلوبه سنی اثبات و تقرر ایتشدر .

بو طریقده بشرک تحریر حقیقت حسنی طاشیه رق اولو احساسات و تجربه ، ثانیاً عقل و محاکمه ایلر تفکره رواج و قلبه انکشاف و یرمک و فقط تفکرده استبداددن اجتناب ایدوب بالخاصه تجربه و عقل شخصینک کرک ضامن اولدینی و کرک اولو مادیی موضوعلرده شایان اعتماد اولدقلری ثابت ذواتک افکار و معلوماتدن دخی بالذات و بالواسطه استفادۀ ایچون معلومه نقول و اخبار صحیحینی دخی وسائط جدیددن عدا ایتک ، تعییر آخرله عام و معرفتده هم فردیت و هم اجتماعیت اساسلری اوزرینه یورومکدر . چونکه بالکمز فردیت اساسندن یورون بر اعتقاد ، بر تفکر

مستبددر . مستبدک نقطه حرکتی کنیدیسنی مبدأ حقیقت فرض ایتک زعم باطلی اولو جفدن قیمت علمیه سی ده شخصتک اشخاص کائنات اینجند کی خصوصیتی و محدودیتی قدر ناقص اولور .

بالکمز اجتماعیت اساسندن یورون بر اعتقاد ، بر فکر ایسه تقلید محضدن قور توله مایه جفی و روح فردیسندن تجلی خصوصی به وابسته مقامی حقیقتدن بی رایه قاله جفی ایچون دائماً حریتدن محروم ، اسارت فکریه به محکوم قالیر . بناء علیه اسلامک حقه انقیاد و عوادن اجتناب معنای عمومیه حکمی اجرا ایدرک هم فردیت و هم اجتماعیت اساسلرینک کوزه دیلمه سنی آمر بولنمشدر .

بو طریق انبیاء ، طرق فلسفیه دن متیندر . متین اولمقله برابر عمومیدرد . متیندر : چونکه طرق فلسفیه و عقایدک بوتون استناد کاهلرینی محتوی اولمقله برابر آنلرد بولنمیان بر خصیصۀ اعجازی ، بر قوت روحیه یی مشتمل و بناء علیه روح بشری هر وجهله احاطه ایدر جک بر حاکمیت نافذه به مالک و بصورتله قبلرده بهران و خسران اضطرابانی ازاله به قادردر .

عمومیدر : چونکه ثابت منقح و محمل مبادی و دساتیر ایلر قلب هوایه دخی حرثی سهل اولق حیثیتله طرق فلسفیه کبی بالکمز خواصک دائره اختصاصنده قالماز . بالکمز طرق فنییه ایسه هر ایکسینک ساحۀ حکمی اینجده دها طار بر ایالته ایصال ایدر جکندن ، هر ایکسینی ایچونده واسطه تشکیل ایدر . بناء علیه طریق نبوت اک واسع ، اک مستقیم ، اک متین بر طریق اولوب قلب بشری هم حساً هم فکرآ جذب ایدر .

مطالب . — طریق نبوتینک ایصال و اثبات و تکلیف ایلدیک مطالب اعتقادیه بر (محمل) ، برده (مفصل) اوله رق ایکی مرتبه در . برنجی به (ایمان اجمالی) ، ایکنجی به (ایمان تفصیلی) اطلاق اولنور . ایمان اجمالی مبدأ اسلام ، ایمان تفصیلی ایسه مقصد اسلامدر . ایمان اجمالی بولونان بر کیمسه مسلم عد اولوندینی کبی ، ایمان تفصیلیدن تأویل مشروعه استناد ایتیره رک انحراف ایدن ده غیر مسلم حد اولنور . ایمان اجمالی قوی بولان بر کیمسه نیک آگاه اولدینی تفصیلات دینییه به ایمان ایلر مسمی طبیعتیه تفرع ایلر . بناء علیه ایمان تفصیلی ایمان اجمالیده مندر جدر . اک محمل ایمان « حضرت محمد علیه السلام هر ره تبلیغ ایتدی ایسه حقدیر ، « قضیه سنی تصدیق ایتکدر .

تبلیغات محمدیه نیک اجمالنده دخی بالاده سویه بیلدیک و جهله مراتب واردر :

مرتبه اولی : ایکی مطلوبی محتوی اولان ایماندر که (اشهدان

لااله الا الله واشهد ان محمداً عبده ورسوله (شهادتیه افاده اولور .
بوشهادت آئیده بیان اولونه حق اولان مبانی اسلامک برنجیسیدر .
کوریایورکه بومرتبه اجمالک محتوی اولدینی ایکی مطلوب اعتقادیدن
برنجیسی اولان توحید الله اصل الاصول اسلامیدر . بومبداه کالیله
بیان وایسانان بر مسلم مطالب سائریه ایناعش دیمکدر . تصدیق رسالتیه
محتوی اولان ایکنجی قضیه لک ایسه ایکی حقیقی وارد : ۱) طریقه
اعتقادی متضمندر . بواعتبار ایله ، اسلامک ، توحید الهی به ایمان ،
طریق نبوت ورسالتدن تبلیغ و تعلیم اولوندینی وجهله ایمان دیمک
اولدینگی افهام ایدر و شوخالد بر مطلوب اصلی دکل ، مطلوب اولک
بر قیدی دیمک اولور . ۲) ایمان رسالتده بر مطلوب مخصوص ،
بر رکن ایمان بولونمی حیثیتی در . فی الواقع رسالت بر مأموریت تبلیغیه
حائز اولق جهتیه اساساً بر طریقدن عبارت کورونیورسده امر رسالت
نفس الامرده واقع بر حادثه عظیمه ذرکه بر جهندن انسانلرده وحی دینیان
بر حادثه روحیه و نفسانیه لک وقوع بولدینگی و بوقابلتک ممکن التصور
اولدینگی کوستردیکی کی دیگر جهندن جناب اللهک انسانلرک روح
وقبلته ازال وحی ایله بالذات تبلیغ و افهام معانی به قدرتی ، امیر آخرله
صفت کلام ایله متصف اولمی لزومی استلزام ایلرکه بوجهله نبوته
ایمان صفات الهیه دن اک مهم اولان بر صفتی تفسیر ایله می نقطه نظرندن
بر طریق مسئله سی دکل ، بر مطلوب مسئله سی دیمک اولور ، وشوقدرکه
مطلوب اوله راجع دخی اوله بیایر .

بوندن باشقه بوقرءنک تاریخ ادیان نقطه نظرندن بر اصلاح عقیده
خصیصه سی ده وارد . کرک موسویت و کرک دیسویت ده بعض انبیایه
بر حصه الوهیت افراز ایدلش اولدینگی آکبران وایلروده ایضاح
ایدبله جکی وجهله شرکه راجع اولقله توحید حقیقی به مخالف اولان
بر عقیده بی ابطال ایدیور واسلامک بوندن خلاصی تأمین ایله یور .
بنشاء علیه خالق ایله مخلوقک مرتبه لرگی تصریح ایله توحید باری بی
استکمال وشرکی بتون وجوه احتمالی سی ایله ابطال ایدیور .

بومرتبه ده کی ایمان اجمالینک افاده سی بولونان (اشهد ان لااله الا الله
واشهد ان محمداً عبده ورسوله) شهادتی ایکنجی حیثیتده یعنی بر رکن
اعتقاد اولمی خصوصنده ظاهر در . چونکه شهادت ثابته حضرت
محمد علیه السلامک عبد ، عبد الهی اولمی عقیده سی رسالتیه تردیف
ایدیلشدر . حال بوکه عبدیت اعتقاد بر طریق مسئله سی اوله ماز . بر
مسئله مخصوصه مسئله اولور . مع مافی معرفه الهی تقویه ایدر . وایشته
بوکله ایله اسلام عصر سعادتده کی اعتقادات نصاری ویهودک اصلاح
ولصحبیه حضرت موسی وعیسی علیهما السلامک تبلیغات اصلیه لرگی
احیا و تجدید ابتدکی نقطه نک بریسی کوسترمش اولیور .

چونکه اوزمان یهود و نصاری حضرت الله ابن اسناد ایدیور .
لردی . حضرت عنیره و حضرت عیسیایه ابن الله دیورلردی . کذلک
بعض نصاری دخی بوزواته طوغرودن طوغرویه اله اطلاق ایتمکدن

جکتمیورلردی . حال بوکه بواعتقاد پیغمبران حقنده افراط وجهالت
اولدینی کی معرفه اللهده بر نقصان افاده ایدیورلردی . چونکه جناب
الله حاشا اولاد اسناد ایتک ، کذلک کزیده بر بشرده الوهیت گوزتمک
جناب الله حاشا السلطان و حیوان اوصافی اسناد ایله مک ویا فانی انسانلری
باقی وقدم وازلی اولان اله فرضیه تناقضه دوشمک دیمک اوله جهندن
الهی طایفه منجر اولیورلردی . ایشته اسلام حضرت محمدکده بر قول
اولدینگی تصریح ایتدیره رک ، مسلمانلری بوسوه تفسیردن محافظه
ایدیورلردی . واللهی معبود ، انسانده هرکیم اولورسه اولسون قول
اوله رق طایتیدیورکه بومسئله بر طریق مسئله سی اولمقدن زیاده بر خصوصیتی
حائزدر .

دیمک اولیورکه طریق نقطه نظرندن تصور ایدیلدیکی زمان رسالتیه
ایمان هیسنه مقدم و دیگرلری هب مشکوئ نبوتدن مقتبس مطالب
اصلیه دن عبارت بولنورکه بونلرک برنجیسی توحید ، ایکنجیسی حضرت
محمد علیه السلامک عبدیت و رسالتیدر . و بویکی مطلوبی کله شهادت
جمع ایدر که بونلر اولا بالذات بر قاج مطالب اصلیه اعتقادییه ده
تضمن ایدرلر . از جمله ملکوره ، کتابلره اعتقاد کی که بونلر (آمن
الرسول بما ازل الیه من ربه والمؤمنون کل آمن بالله وما مکته وکتبه
ورسله لانفرقه بین احد من رسله) آیت جلیله سی و امثال آیاتده اجمال
بویورولمشدر . کورویورکه بوراده ایمانک ایکی مرتبه اجمالی سی بیان
بویورولمش : برنجیسی رسول اللهک رشدن کندیسه ازال اولونان
شیرک جهله سنه ایمان ایتدینگی ، کذلک مؤمنلرک ایمانی ده بویه اولدینگی
بیان ایدرک هم ایکی مطلوب اصلی اعتقادییه وهم بونلرک توحید
باری به ارجاعنه اشارت ایدیور . ایکنجیسی ایسه بواجالی بر آرز تفصیل
ایدرک کرک پیغمبردن و کرک مؤمنلردن هر برینک الله و ملائیکلرینه
و کتابلرینه و پیغمبرلرینه ایمان ایتدینگی ایضاح ایله مطلوب اعتقادی بی
درده ابلاغ ایلور و پیغمبرلری بر بوندن تفریق ایتدیزه جمله تزیلیه
سیله مسئله رسالتیه ایمان نقطه نظرندن رسل الهی نک هیچ بری دیگرندن
فرق ایدیله به به جکسه ، یعنی پیغمبرلرک هب انسان کامل وجهله سی
عباد الله اولقله بونلردن بعضلری حقنده ابن اللهدر ، اللهدر ، بیلمنه در
کی ماهیت رسالتدن بوسبتون باشقه اوصاف اسناد اولونمی طوغرودن
اولدینگی اعتقاد لزومی کوستریور .

شو مبادی اعتقادییه به قدر بسیط ایسه اوقدرده حقیقیدر . فنونک
ساحه حکمندن متعالی و زرقیات فکریه تسبیته مابعد الطبیعی افکار
واشتغالاته بادی اوله رق ذهنلری یوران و دائماً یوره حق اولان و اوائل
بشریتدن بری برطاقیم اساطیر و اوهام و شرک و ظلام ایچنده انسانلگی
بوغوب طوران و اوغراشیلدقجه معارضات و مناقضاتنه نهایت ویریه .
مهمین ومع هذا فطرت بشریه به درین تماسلر بله یک یاقین تأثیر آئندن طولانی
دائماً جاذبه لی کورونمی حسیله مقاهی و محدود عمر بشری نامتناهیده
احتیاجندن زیاده سور و کله به رک سکینت روحیه سنه خلل ویرن و بوسبیله

حیاتک، استقبالی حیاتک متوقف اولدینی و طائف عملیه بی تعویق و تشویش ایله، حاصلی انکارینه امکان اولدینی حالده ایضاحنه بر حد تعین ایدیلمه یین نوامیس خلقت حقنده نقطه وحدتده قرار قیلوب هر زمان امراض روحیه شافی و هر علمک، هر عملک متعارفه سی، استنادگاه حقیقیه اولمغه کافی بولونان شو مبادی اعتقادیه بی اسلام بویه نك بسیط بر صورتده احکام و تثبیت ایدرک تبلیغ و تبیین ایش و بالجله اساطیر و خرافاتک اوکئی آلمش وضالات فلسفیه بده میدان بر اقامشدر. و بومبادی ظاهر و باطن مزده کی حادثات محسوسه بی نظره اولی ایله مطالعه ایدنلر ایچون اک واضح و صحیح بر نتیجه فکریه اولدینی کی بوتون دقائق فنونی ادراک ایدرک الدین و عمومی دوشونه بیلنلر ایچون ده بویه در. بویاکیسی آرسننده بولونانلرک شاشقینلقلری، تربیه ناقصه ایله فطرتک تغیر اوغرامسی و درجه کاله وارده ماسی یوزندن در. و بناء علیه مبادی اسلام بساطت و حقیقی قدر قابلیت تعمیمیه بی حائز و مادیات و معنویات بشریه نك هسنه حاکدر.

محمد حمدی

اخلاق مسئله سی

افتخار رفیعیزک اسو مجرّمه بولونان صاحب امتیازی احمد جودت نك طرفندن کوندریان شو نك مهم و استفاده لی مقاله بی عیناً نقل ایدیوروز. امید ایدرک ک قادیلری یا کلش بوله سوق ایدن غرب رستلر بر آرز اولسون صیقیلر و منتهی اولورلر. بالخاصه قادیلر مزله طرز تلبسته طاند بعض موادی مذا کره ایتک اوزره شیخ الاسلام افندی حضرتلر نك ریاستلری آلتنده بر قومیسون انعقاد ایدیکئی عزته لرده اوقودم.

- ملکتمزده عمومی و خصوصی اخلاق و عادات اساسی وجه ایله موضوع بحث اولمغه لایقدر. زیرا بر مسلمان حکومته نك اسلام خلافتک موقع و نفوذی و حتی ملی تربیه مزک اخلاقیه مربوط اولدینی اونیوم ملی. هر حال و کارده اوروپایه بکزه مک بزم ایچون نه قابلدن، نه نافعدر. (غایتانو) اسننده بر ایستالیلی مستشرق، ایستالیلر طرابلس غربیه آباقی با صدقندن صوکره بر اثر تألیف ایتدی. بونک نتیجه می شودر: • دائماً شرق ایله غرب آراسنده بر فرق، بر اختلاف کورلمشدر. • خرسینانلقندن واسلامیتدن اول دخی بوفرق موجود ایدی • بر شرقی بی غرب مدینه صیوقه جفم دیبه جالیشمق بوشدر، شرقک مدینه کنیدیسه بر افاق منافع الساسیه اقتضاسننددر. شرقیلری شرق مدینه ایستلرینه کوره ترقیه سوق ایچلددر. بوده نك ممکن و سریع الحصولدر. بر شرقیلنک دینه رعایت ایچلددر. شرقی بی بودی ایچنده تربیه ایدوب مدارج ترقیه ایصال ایچلددر. بونک عکسی فنا نتیجه لر و بر دیکئی دائماً کوریوروز.

حقیقه اخلاقیات شرقیه نك محافظه سی بیوک بر مبعشدر. فقط بونی

یالکتر کم قوشامدن عبارت بیللمه ملیدر. معنوی نه مهم شعبات وارددر. شرق اخلاقیاتک قواعدی دیندن مستنبطدر. دین اسلامی، مانع ترقی ظن ایدنلر ایسه و اهمه مبتلا سیدرلر. امین اولک ک ترقی ایتک ایچون اوله بر آمدن غیرت شخصیه هیچ ظهور ایتمه مشدر. اگر کنیدیسی مجاهده صاحبی اولسه ایدی ترقی ایدر ایدی و دینک آکا مانع اولمادیقی کورردی. بر طاقم زوزکار وارددرک مثلاً بش وقت نمازی اقتصادی مساعیه مانع عد ایدرلر. فقط کنیدیلری عمر لرنده بر رکعت نماز قیلمادقلری حالده تشبیه بر انر سی و ترقی اظهار ایدمه مشلددر. کیکی فانک حرمتی سوبلر طوردر. فقط کنیدیسی بر صنعت مشروعه یه کوروبده قاض کتیره بیلجک قدر باره قزاقی همتی صرف ایتمه مشدر. دها غیری دینره اعتراض ایدنلرک اوروبانک تعلیم ایتدیکی اودینده کی ای شیلری ده تقدیر ایتمه ملیدر. مثلاً دین اسلامده مسکرات استعمالی ممنوعدر. بونک اوروبانک علمای اجتماع بونی بومسئله ایله مشغولدر. ایتشه آمریکا حکومتی اخیراً مسکرات استعمالی منع ایتدی. بونک اییلکئی آمریقادن می بکله جکدک؟ مسکرات استعمال ایدن مسلمانلر دینلر نك امرینه تبعاً بونی منکرله نه دن انشلاف ایتیه ورلر؟ دینک سبب ترقی اولان اوامر اساسیه سی طوتمه یوبده شو، بومانع ترقیدر ده نفلر نك قوه معنویه دن حر و مبتنی نه دن اعلان ایدیورلر؟ خلفای راشدین، ابویه، عباسیه، آسیای وسطاده کی بیوک تورک حکومتلری، باریلر و سائر شرق مدینی و دینی محیط ایچنده زمانلرنده نمونه ترقی و تمدن ایدیلر. آثار فکریه لر نك بقایاسی بوکا شاهده در. محافظه اخلاق، تربیه اخلاقیه ایچون اک بیوک استنادگاه شبهه منر دیندر. بونک عکسی هیئت اجتماعیه مزک انحلاله سبب اوله جفنی کوردک، امادی ده بیلیمک شرطدر. بناء علیه تحصیل ابتدائی ائساننده دیفت درس لرینده بر ترتیب حافظانه ایله اعتنا ایتکه باشلامیدر. حتی جوجقلره بونک عملیات ده تعلم ایچلددر. دوشونکنر: پارس دارالفوننه لوزان دارالفنونی، بر مکلفانه تشکراً، و بر دیکئی جوابده خرسینانلقندن بحث ایتدی. بارتق بوندن ایلریسی یوقدر. ذاتاً اسو مجرّمه بولونان مکاتب ابتدائیه طلبه سی، هر هفته صره ایله کلیسالر کتورلر. آثار مخصوص تدریسات دینه وارددر. مأمور روحانی اولان ذت هر هفته انجیلدن بر ایکی آتی اوکوچک جوجقلره آکله یه جقلری لسان و وجه ایله تفسیر ایدرلر. جوجفک ذهننه او یزلیشیر. بویراشمه نك آثار بی بیوکلرده مجاربه زمانی زتورکلر بوراده نك ای کوردک. معلملری ده، مجررلری ده زه معارضه ده دینی مدار کلام اتخاذ ایتدیلر.

نجه هیچ شبهه یوقدرک تورک هیئت اجتماعیه سک باضی و سابقه کی قدرت و قوتی اخلاق دینه نك نتایجی ایدی. ینون افراد مزده بر فضیلت دینه وارددی. اکابر اسلامک فضائی خاطر لرده بر ایتک ایچون مکتبلر ده قصص انبیا کی آثار مخلصه بی قرائت کتابی اولمق اوزره اوقوتمه نك فائده سی وارددر. بوقرائلر تدریسات دینه یه بر لایحقه در.